

Nr 274.

Av herr **von Horn** och friherre **Beck-Friis**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till arbetstidslag för detaljhandeln m. m.*

I det till Kungl. Maj:ts proposition nr 96 fogade förslaget till arbetstidslag för detaljhandeln ingår i § 8 följande bestämmelse:

»För arbete å övertid är arbetsgivare pliktig att utgiva särskild ersättning.

Vill arbetstagare fordra sådan ersättning, skall han dels inom två månader från det arbetet utförts underrätta arbetsgivaren om sitt anspråk, dels ock inom ett år från samma tidpunkt anhängiggöra sin talan. Underlåtes det, vare arbetstagaren sin rätt förlustig.»

Denna bestämmelse återfinnes icke i tidigare arbetstidslagar och innefattar alltså en lagteknisk nyhet. Den svenska rättsåskådningen har hittills stått främmande för tanken på statlig lagstiftning i fråga om löner och därför medvetet undvikit sådan, även i fall där t. ex. internationella konventioner kunnat inbjuda härtill. Denna ståndpunkt har intagits i full överensstämmelse med den uppfattning, som är rådande på båda sidor å arbetsmarknaden.

Innebörden av en sig småningom utvecklande lönelagstiftning torde ej heller här närmare utvecklas. De spår den avsatt i de länder, där den förekommit, mana icke till efterföljd. Man bör därför enligt vår mening med största försiktighet bevaka att icke steg — många gånger utan full klarhet om vad som försiggår — tages mot en sådan lagstiftning.

Ifrågavarande lagrum bör därför enligt vår uppfattning utgå ur den föreslagna arbetstidslagen.

Vi anse det angeläget betona, att vi icke härmed på något sätt vända oss mot övertidsersättningen som sådan. Vi äro emellertid övertygade om att utvecklingen ganska hastigt skall framkalla ett allmänt utbetalande härav utan det för övrigt ganska illusoriska skydd för de anställda, som denna lagbestämmelse skulle innebära. En sådan utveckling är enligt vår mening både önskvärd och påkallad. Redan den omständigheten att arbetstiden i lagen indelas i ordinarie arbetstid och övertid predisponerar emellertid härför och det saknas anledning antaga, att den utveckling, som i detta avseende medfört för arbetstagarna tillfredsställande resultat å arbetsmarknaden i övrigt, skulle inom handeln undgå att göra sig gällande. En god landssed kan i den mån den icke redan är för handen förväntas under hand och på kort tid skapas genom kollektiva och enskilda överenskommelser, utan att hävdvunna och bärande lagstiftningsprinciper därigenom trädas för nära. Enbart arbetstidslagens tillkomst innebär enligt vår mening ett fullt tillräckligt incitament härtill.

Under åberopande av vad vi sålunda anført, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte avslå vad Kungl. Maj:t föreslagit under § 8 i det till Kungl. Maj:ts proposition nr 96 fogade förslaget till arbetstidslag för detaljhandeln.

Stockholm i mars 1939.

Robert von Horn.

Carl Beck-Friis.
